

ความสามารถของเด็กวัยเรียนในการเรียนรู้วิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ

นางอรอนงค์ ชูชัยวัฒนา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-862-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE ABILITY OF SCHOOL AGE CHILDREN
TO LEARN SEXUAL ABUSE PREVENTIVE METHOD**

Mrs. Onanong Choochaiwattana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement

for the Degree of Master of Science

Department of Psychiatry

Graduate School

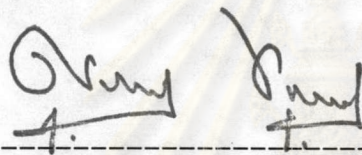
Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-635-862-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสามารถของเด็กวัยเรียนในการเรียนรู้ป้องกันตนเองจาก
การถูกล่วงเกินทางเพศ
โดย นาง อรอนงค์ ชูชัยวัฒนา
ภาควิชา จิตเวชศาสตร์
อาจารย์ปรึกษา รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง อลิสา วัชรสินธุ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.เชิดศักดิ์ โฉวาสินธุ

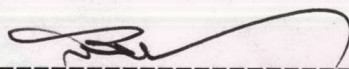
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

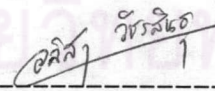
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

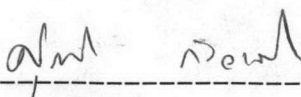
อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง อลิสา วัชรสินธุ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(รองศาสตราจารย์ ดร.เชิดศักดิ์ โฉวาสินธุ)

กรรมการ

(อาจารย์ สุภาสินี กังวาลเนาวรัตน์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อรอนงค์ ชูชัยวัฒนา : ความสามารถของเด็กวัยเรียนในการเรียนรู้วิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ (THE ABILITY OF SCHOOL AGE CHILDREN TO LEARN SEXUAL ABUSE PREVENTIVE METHOD) อ.ที่ปรึกษา : รศ. พญ. อลิษา วัชรสินธุ , อ.ที่ปรึกษาร่วม : รศ. ดร. เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ , 80 หน้า . ISBN. 974-635-862-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ ปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ(กลุ่มทดลอง) กับกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอน(กลุ่มควบคุม) และเพื่อเปรียบเทียบความรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ ปีที่ 5 ก่อนและหลังได้รับการสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 68 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย คือ แผนการสอน สื่อการสอน และแบบวัดความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ การวิเคราะห์ข้อมูลทำโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. คะแนนความรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่คะแนนความรู้รายด้าน ภายหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านสิทธิของเด็กที่จะกล่าวปฏิเสธ

2. คะแนนความรู้ของกลุ่มทดลอง ระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ทั้งก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่คะแนนความรู้รายด้าน ก่อนการทดลอง ของกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่ากลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านสิทธิของเด็กที่จะกล่าวปฏิเสธ และสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านส่วนของร่างกายที่เป็นส่วนตัว และคะแนนความรู้เป็นรายด้าน ก่อนการทดลอง ของกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่ากลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านกลอุบาย

ภาควิชา วิชาเอกสหสาขา
สาขาวิชา สุขภาพจิต
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต อรอนงค์ ชูชัยวัฒนา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา อลิษา วัชรสินธุ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

C 645081 : MAJOR MENTAL HEALTH
KEY WORD: SCHOOL AGE CHILDREN / LEARNING / SEXUAL ABUSE PREVENTION

ONANONG CHOOCHAIWATTANA : THE ABILITY OF SCHOOL AGE CHILDREN TO LEARN SEXUAL ABUSE PREVENTIVE METHOD. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. ALISA WACHARASINDHU, M.D. MRCPsych.
THESIS COADVISOR : ASSO. PROF. CHIRDSAK KOWASINT, Ed.D. 80 pp. ISBN 974-635-862-6.

This experimental research is aimed at comparing learning of sexual abuse preventive methods between Grade 3 and Grade 5 students of Bangkok metropolitan's schools, who were instructed about sexual abuse preventive methods and those who were not. It is also aimed at comparing Grade 3 and Grade 5 students' knowledge prior to and after such instructions. The subjects were randomly divided into four groups, including two experimental groups and two controlled groups. Lesson plans and teaching media concerning sexual abuse prevention, and learning tests were used in the study. The data were analyzed by percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test.

The major findings are as follows :

1. The differences of the students' learning scores between those in experimental groups and in controlled groups, either before or after the instructions, are not statistically significant. Learning scores in specific areas, especially in terms of the children's rights to say no, between Grade 3 students in experimental groups and those in controlled groups differ at the statistically significant level of .05.

2. Grade 3 and Grade 5 students' learning scores in experimental groups, both before and after being taught of sexual abuse preventive methods, are not statistically significant. Among students in experimental groups, Grade 5 students score higher than Grade 3 students at the statistically significant level of .01 in comparing knowledge ability concerning the children's rights to say no, and at the level of .05 in terms of the private rights of the body. In addition learning scores with regard to trickery, of Grade 3 students in experimental groups, prior to the experiment, are found to be higher than Grade 5 students at the statistically significant level of .01.

ภาควิชา.....จิตเวชศาสตร์.....

สาขาวิชา.....สุขภาพจิต.....

ปีการศึกษา.....2539.....

ลายมือชื่อนิสิต.....อรอนงค์.....ชัยเดชะ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....อภิญญา วัฒนชัย.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง อติสา วัชรสินธุ อาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.เชิดศักดิ์ โฉมาสินธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ให้ความรู้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆอย่างดีมาตลอด ขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และอาจารย์ สุภาสินี กังวาลเนาวรัตน์ ที่กรุณาสละเวลาเป็นกรรมการในการสอบและช่วยแก้ไขวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง คุณหญิง สำหรี จิตตินันท์ รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ อัมพล สุอำพัน นายแพทย์ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ อาจารย์ เตือนใจ อินทุโสมา อาจารย์รัชพิณ สฤกษ์ผล อาจารย์ ผ่าน บาลโพธิ์ และอาจารย์ ปณิษฐา จิรพรชัย ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย อีกทั้งให้คำแนะนำต่างๆเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ท่านรองฯฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสุโขทัย โรงเรียนวัดธาตุทอง โรงเรียนวัดทัศนารุณสุนทรภิราม โรงเรียนวัดเสมียนนารี และโรงเรียนวัดทองธรรมชาติ และขอบคุณนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณคุณคุณพัชริน คุณคำชู เพื่อนปริญญาโทสุขภาพจิต รุ่นที่ 6 ที่ช่วยเป็นเพื่อนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณคุณธีรวัฒน์ หังสพฤกษ์ เรือโท พงศ์เทพ จิระโร และคุณทัศนีย์ บำรุงเชื้อ ที่ให้ความรู้และช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ พี่ๆน้องๆ ในภาควิชาการพยาบาลจิตเวชศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทยทุกท่าน ที่มอบโอกาสอันดีงามแก่ผู้วิจัยในการศึกษาต่อครั้งนี้

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และขอบคุณพี่ๆน้องๆในครอบครัวทุกคน อีกทั้งเพื่อนปริญญาโทสุขภาพจิต รุ่น 6 และ รุ่น 7 ที่ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการต่อสู้อุปสรรคทั้งหมด ขอขอบคุณ คุณวิโรจน์ ชูชัยวัฒนา ที่ช่วยอุดหนุนด้านทุนทรัพย์เป็นอย่างดี

อรอนงค์ ชูชัยวัฒนา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
สมมุติฐานของการทำวิจัย.....	3
คำนิยามศัพท์.....	3
ขอบเขตในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่จะได้รับ.....	4
2. กรอบแนวคิด ทฤษฎี และวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	5
ลักษณะเด็กวัยเรียน.....	5
พัฒนาการทางร่างกาย.....	5
พัฒนาการทางบุคลิกภาพ.....	6
พัฒนาการทางอารมณ์และสังคม.....	7
พัฒนาการทางสติปัญญา.....	8
ความหมายของการเรียนรู้.....	9
การเรียนรู้โดยการสังเกตหรือเลียนแบบ.....	9
การเลือกสื่อในการเรียนการสอน.....	10
ความหมายของการล่องเินทางเพศ.....	11
รูปแบบของการล่องเินทางเพศต่อเด็ก.....	12

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
สาเหตุที่ก่อให้เกิดถูกล่วงเกินทางเพศ.....	13
ผลกระทบของการล่วงเกินทางเพศต่อเด็ก.....	17
การป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ.....	21
การสอนวิธีป้องกันตนเองจากการถูกล่วงเกินทางเพศ.....	26
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
การทดสอบเครื่องมือ.....	32
กระบวนการดำเนินการวิจัย.....	32
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	33
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	43
รายการอ้างอิง.....	52
ภาคผนวก ก.....	58
ภาคผนวก ข.....	62
ภาคผนวก ค.....	66
ภาคผนวก ง.....	67

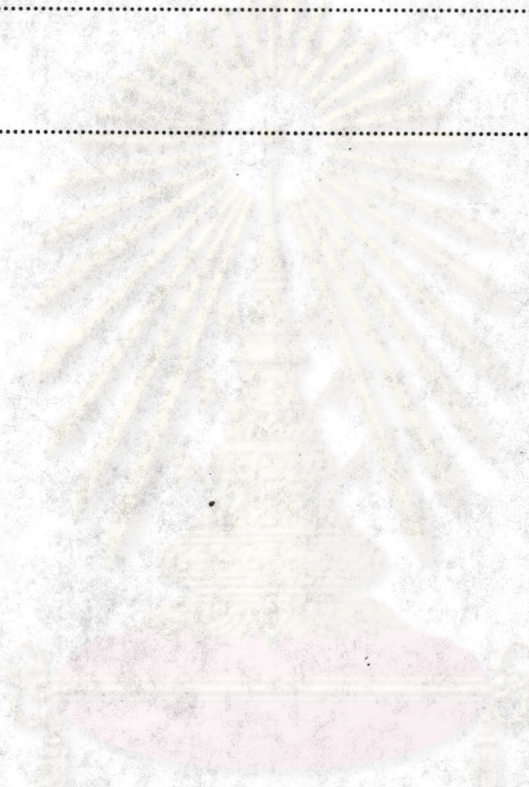
สารบัญ(ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก จ.....71

ภาคผนวก ฉ.....78

ประวัติผู้วิจัย.....80

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. ลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร.....	35
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเอง จากการถูกล่วงเกินทางเพศ ของกลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5.....	37
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเอง จากการถูกล่วงเกินทางเพศ ของกลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นรายด้าน.....	38
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเอง จากการถูกล่วงเกินทางเพศ ของกลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นรายด้าน.....	39
5. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเอง จากการถูกล่วงเกินทางเพศ ของกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ก่อนและหลังการทดลอง.....	40
6. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้เกี่ยวกับวิธีป้องกันตนเอง จากการถูกล่วงเกินทางเพศ ของกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 5 ก่อนและหลังการทดลองเป็นรายด้าน.....	41

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย